

leto 5 številka 2

JUNIJ 1975

495

GLAS PODZEMLJA

1
9
1
0

Društvo za raziskovanje jam Ljubljana

France Sušteršič

JAMARJI NA RAZPOTJU

Sto let mineva, odkar je svet pričel nekoliko bolj množično zahajati v jame. Početno rovarjenje, za katero še ni bilo jasno, ali bo izšla iz njega nova znanstvena panoga, ali pa nov šport, je preživelo otroško dobo. Čeprav je ostalo bolj ali manj domena izbrancev, je takšno ali drugačno raziskovanje krasi dobilo svoje priznane mesto pod soncem (beri: karbioko!) in se razširilo po vsem svetu. Razvoj je prinesel svoje, vzporedno z novo tehniko in novo pridobljenim znanjem so se razvijali tudi pogledi na raznovrstno dejavnost, ki jo običajno imenujemo speleologija. Čeprav se je nova kuga razširila prav iz naših krajev in nam nihče ne izpodbija "klasičnega", smo po prvi svetovni vojni močno zaostali za svetovnim razvojem ter dolga leta stagnirali na istem nivoju. Šele v prav zadnjih letih smo Slovenci toliko "potegnili", da imamo v svetu zopet neko težo - nanadoma pa smo se znašli pred čudnim vprašanjem, ki ga bolj ali manj razvneto rešujejo tudi drugod. Namreč, zakaj hodimo v jame in kaj naj tam počnemo?

Odgovorov je pač toliko, kolikor je navdušencev, ki se bolj ali manj ukvarjajo z jamami, ali, če hočete, s krasom. V splošnem pa moremo ugotoviti, da je šlo jamoslovje v svetu v dve smeri: znanstveno, ki je ohranila ime speleologija in je postala zelo kompleksna veda o krasu ter ima samo še malo opraviti z votlinami, ki jim običajno pravimo jame, pa v športno, ki se predvsem trudi priti vsaki luknji do konca. Tudi ta, ki jo v svetu običajno imenujejo speleizem, pri nas pa jamarstvo (v tem sestavku jo bom imenoval špičaštvo), se je močno oddaljila od izhodišča. Pokazalo se je namreč, da je mnogo jam tehnično tako zahtevnih, da niti ni misliti, da bi se jamar tam lahko sploh ukvarjal se s čim drugim, kot golim ciljem - priti do konca ter dokumentirati svoj podvig. Pri nas pa se je, predvsem zaradi posebnih razmer, ki so v bistvu odraz "klasičnosti" našega krasi, razvila in močno okrepila še tretja smer, ki bi ji lahko rekli krajevno jamarstvo (jamarje te vrste bom imenoval tukaj "lokalce"). Za obe našteti smeri je značilno, da sta pravzaprav udejstvovanje izrazito mestnega človeka, ki ne živi s krasom in se vanj podeja le občasno. "Lokalci" pa žive v manjših krajih po krasu in jim jame pomenijo del vsak-

danjosti. Vanje se ne podajajo, ker bi bile nekaj posebnega, temveč ker so pač tu, tako kot drevje, polje itd. Zato se "lokalci" le malo zanimajo za podzemlje izven svojega ožjega okoliša, ko pa pregledajo "čomače" jame, jih tudi mine veselje do jamarstva in se kolektivno preusmerijo v kako sorodno dejavnost.

Ce vsak konj vleče v svojo smer, se voz le stežke premika. To čutimo tudi v naši jamarski zvezi. Posamezne skupine jamarskih klubov, ki so tako ali drugače orientirane, skušajo včasih po nepotrebnem vso slovensko jamarijo preusmeriti v svojo smer, ne da bi štedile z dokazi od Marxa do Biblije, tja do "tehtnosti" močnih fantov.

Glavni razlog je, da si te trotirnosti večinoma ne priznamo, tudi če se je slučajno zavemo. Drugi pa je v tem, da se premalo sprešujemo, kaj sploh hočemo. Današnji položaj pa je tak, da bi te tri veje "podtalnega roverjenja" mirno živele druga ob drugi ter se uspešno podpirale. Kaj torej storiti?

Veekakor je odgovor na to vprašanje odvisen od stališča, s katerega gledamo našo jamarijo. Morae bi bilo najbolje najprej ugotoviti, kako gledajo na nas tuji jamarji. Pa ne zato, ker bi bilo njihovo mnenje kaj bolj tehtno ali odločilno, pač pa zato, ker so ravno prav oddaljeni od naših težav in težavic. Če se bom najprej skopal na "lokalce", naj mi tega ne zamerijo. To bom storil predvsem zato, ker imajo največ opravka s tujimi jamarji, ki nas potem merijo prav z "lokalnim" vatlom.

Oa primo katerokoli že tuje poročilo o odpravi v naše jame. Prvo, kar nas zbode, je n.pr. takle naslov : Speleološke ekspedicija Speleološkeke društva kraljice Kunigunde v Jugoslavijo. Potem pa v besedilu mrgoli izrazov, kot raziskovanje, odkritja, prvenstva in podobno. Na koncu je pridan še kak načrt, ki je v devetnajstih primerih od dvajsetih kopija načrta iz kakšne naše publikacije ali turističnega vodiča. Zgodi se tudi, da sledi še zahvala Janezi Podvrbosmrku, ki je tujim jamarjem kazal naše jame. Najbrž ni treba posebej poudarjati, da so tuji jamarji doživeli prave karlmyevske dogodivščine na divjem Balkanu in odkrili in raziskali strašna brezna in orješke nove jame. No, ko potem malo pogledamo, katere so te luknje, vidimo, da so junaki večinoma raziskovali le gostilne, mimogrede pa so šli še v Križno jamo (do Kalvarije) v Planinsko jamo (do slapa), zvitlali pa so jih celo v Dvatisočo

jamo. (Da so v Najdeni jami obtičali že pri Stirni, pa vedo samo domači jamarji, ki so junake sprevili na svetlo). Skratka, Slovenija je divjina, kjer so strašne jame, jamarjev pa ni, ter kliče kulturnejši svet na pomoč.

Cemu torej ta, resda karikiran intermezzo? Natančno zato, ker nam pokaže, kam vodi naša znana gostoljubnost, kadar je ne znamo omejiti. Začeva gre kot domine : tuja jamarska organizacija prebere v neki publikaciji naslov neke organizacije ali ustanove na Slovenskem, ki se ukvarja tudi z jamami. Ta ima svoje izkušnje in preda došlo pošto špičakom. Vendar imajo tudi ti svoje izkušnje ter odstopijo tujce lokalcem. Ti pa, srečni, da se jih kdo spomni za devetimi gorami, počastijo tujce, kot le morejo. Kakšne so posledice, že vemo. Zato pravim : dragi jamarji, ne podcenjujte svojih sposobnosti, a ne precenjajte jam v svoji okolici.

Jama je jama, ta ima malo več kapnikov, ona manj. Kdor je kolikor toliko vendarl po svetu pač ve, da so tudi drugod lepe in velike jame. Nismo Slovenci klasiki jamarstva zaradi Postojnske in Skočjanskih jam, temveč zaradi Čeča, Svetine, Urbasa, Cerarja, Sebra, Vilharja, Ziberne, Cerkvenikov, Mariniča in drugih. Vodimo tuje jamarje v take jame, da bodo lovili sepo in bodo srečni, ko pridejo spet na površje. Ne pustimo jim iniciative. Tudi če se nam oglasijo v soboto zvečer, improvizirajmo v nedeljo našo akcijo in jih vključimo kot šerpe. Popolnoma nič več. Če pa se hočejo iti turizem, naj ga tudi plačajo in se temu primerno obnašajo.

Akcija v Triglavsko brezno leta 1964 se mi zdi v osnovi odličen, čeprav v praksi ne povsem popoln korak v tej smeri. Če bodo n. pr. kočevski jamarji (Naj mi ne zamerijo, če sem se vtaknil prav vanje ki še niso imeli nikakršnih stikov s tujci. Tako je vsaj gotovo, da se nihče ne bo čutil prizadetega) temeljito izdelali skupino Angležev ali Francozov v neki malo znani jami, se bo kmalu po svetu zaslišal glas o silnih kočevskih jamah in odličnih domačih jamarjih. Če pa bodo tuje jamarje samo vodili po svojih najlepših jamah, bomo v najboljšem primeru čitali o zanimivih kočevskih jamah, ki jih je raziskoval ta in ta tuji klub.

No, vrnimo se na realna tla. Kaj naj storijo naši tako bridko kritizirani lokalci? Nič posebnega. Prvo : samo pohvalno je, če sistematično raziskujejo neko območje, po možnosti čim bliže doma in tako avtomatično v svoji občini. Drugo : ne pozabimo, da bi rad

tudi kdo drug hodil v jame na "našem" območju in da mu tega ne moremo prepovedati. Če bomo n.pr. v Novicah objavili kolikor toliko vljudno prošnjo, naj nam pošljejo dokumentacijo (zapisnike) o svojem delu v naši občini, nam jo bodo zagotovo poslali. Nikogar nič ne stane vtakniti še eno kopijo več v pisalni stroj - prijateljstvo pa je tudi nekaj vredno. Če pa kdo stoji s sekirico pred jamo in izvenobčinskim jamarjem prepoveduje vstop vanjo, samo krši osnovna ustavna načela, poleg tega pa najtehtneje dokazuje, da sam ni sposoben obvladati dotične jame.

Če smo sami dovolj dobri, bomo jame tako obdelali, da bodo drugi samo strmeli, kako temeljito smo jo preiskali. Nikoli še nismo slišali, da bi ljubljenska kluba pred drugimi zapirala "svoje" jame, saj se pač nista bala konkurence. Tudi če sta se kdaj žrla med seboj, je to že stvar preteklosti. Očitno se je pokazalo, da je velikih jam dovolj in preveč za oba in še ostale zraven. Da je jam preveč? Seveda, če ne pred našimi plankami, pa za njimi. V Sloveniji so še kako velika nepreiskana prostranstva, ki jih ne pokriva noben klub, če pa bi jih ravno pokrival, bi lahko tam intenzivno delal nekaj stoletij.

Vzemimo samo kompleks Javornika in Snežnika, ki je na stičišču občin Cerknica, Ilirska Bistrica in Postojna. Če bo število jam na kvadratni kilometer vsaj približno tako, kot kažejo doseženje "štihprobe", lahko pričakujemo, da bo treba preiskati na tem področju okrog 2000 jam, kar je preko vseh zmogljivosti treh krajevskih klubov. In te jame niso samo majhne štirne. Med njimi so velike brezna z vertikalami od 150 do 200 m, kar daje misliti tudi najhujšim špičekom. Zdi se mi, da bi morale biti tu nekje mejne zmožnosti normalne štiričlanske odprave "lokalcev".

Pri tem pa moram opozoriti, da bodo morali žal pozabiti na lesene lestvice, na vitle, na ročne karbidke in podobno, temveč si omisliti ne dražjo, temveč drugačno, predvsem sodobnejšo opremo. To pa je že stvar tehnične komisije, ki je vsekakor na svetovni ravni a je doma nekako ne upoštevamo tako, kot zesluži in kot bi končno tudi morali.

Če povzamem : "lokalci" naj kar raziskujejo svoje ožje okoliše, ne smejo pa pozabiti, da obstajajo tudi večje jame. Če teh slučajno ni doma, pa hajd k sosedu! Slovenska lestvica stometrskih jam ima že okrog 150 objektov, od katerih je polovica še kako potrebna

ponovne obdelave. In pa - tujim jamarjem pošteno izprašimo hlače! Strašni verski boji vladajo med "lokalci" in "špičaki". Špičakom je najbolj zoprno sistematično česanje po hostah in "štepanje" majhnih lukenj, globokih pod 100 m. Sanjajo o orjaških vertikalah, o kilometrih novih rovov, o silnih kaminih in najrazličnejših rekordih. Če jih že privijemo, delajo dobre zapisnike, sicer pa se temu raje izogibajo, ker se boje, da bi kak konkurenčen špičak s pomočjo njihovih podatkov pomagal do novega rekorda. Za špičake je še značilno, da so zelo odprti za tehnične novosti in da radi hodijo v tuje jame. Za mejo kotirajo precej visoko, samo premalo jih je. Prav ti so slovenski jamariji v zadnjih letih spet izborili na svetovnem odru nekoliko spodobnejše mesto. Špičaki so športniki v pravem pomenu besede.

In zakaj so lokalci in špičaki v stalni vojni? Da špičaki lokalcem pred nosom postavljajo rekorde v "njihovih" jamah, bi slednji še kako potrpeali, saj je rekord le ostal doma. Če pa jama ni rekordna in jo špičaki posnamejo mimogrede, je ogenj v strehi. Špičaki so besni na lokalce, ki so jih speljali v tako lisičino, slednji pa so užaljeni, da se nekdo tako uničujoče izraža o najlepši cvetki občinskega šopka jam. Seveda bi bile take utemeljitve le preveč smešne, zato jih običajno zavijemo v ustavne pravice, interese naroune obrambe, zaščite pred onesnaženjem in podobno. Le enega si ne priznamo - da ima Janez druga merila kot Pepe in kar je enemu zlato, je drugemu gnoj - ter seveda obratno. Vse ali nič - to je geslo, ki ga častimo. Če ostanemo kar pri nič, že ni več važno.

Seveda tudi med špičaki redko vlede premirje. Ker neradi hodijo v jame, manjše od sto metrov, jame brez prvih sto metrov pa ni, samo čakajo, da bo kdo našel solidno jamo, da se potem poženo vanjo. Ker imajo vsi dovolj masle na glavi, se spori o prioriteti ne rešujejo za zeleno mizo, temveč predvsem za šankom, pa tudi tako, da si v jamah plenijo bivačke ali pa skušajo nasprotno stranko zaplesti v spor z lokslci. Ko je jama dokončno pregledana, se vojna nekoliko pomiri. Inteligentnejša stranka jamo običajno še izmeri, ker ve, da bo situacija čez deset let tako zamotena, da bo za odkritelja veljal tisti, ki je jamo prvi dokumentiral.

Kaj pa imajo ti špičaki sploh pozitivnega? Predvsem voljo, pri ti jami do konca. Vse ostalo je samo pot do tega cilja. Ker so tako seveda dobri tehničarji, nas uspešno zastopajo na mednarod-

nem jamarskem odru. So tudi hudičevo iznajdljivi in vsako leto ali dve odkrijejo kak nov tehnični pripomoček. Za prave špičake je značilno tudi to, da so kot skupina navzven ostri in brezobzirni, znotraj grupe pa vladata tovarištvo in sloga, ki se stalno obnavljata v težkih situacijah, ki jih tako ljubijo špičaki.

Zaredi svojih uspehov so seveda špičaki predmet zavisti raznih lokalcev, včasih pa tudi pravih lokalcev. Če se med njimi najde le en špičak po srcu, skuša vso družino ošpičiti in tekmovati s pridanimi špičaki. Razvije se najbolj nezdrava oblika tekmovanja, ki je ne podžiga več želja po premagovanju narave, temveč, ponižati nasprotnika. Ker je to gonilo preveč enostransko, na srečo kmalu popusti, ali pa nesreča ali dve le opozorita, da zadeva le ni tako enostavna in da špičaki ne hodijo v jame, da bi tekmovali z drugimi, temveč z naravo in samo seboj. No, pa tudi med špičaki poznam jamarja, ki je dejal, da bo tisti hip nehal hoditi v jame, ko bo "zagustilo", njegov najboljši prijatelj pa je odvrnil, da mu je "jamarstvo vir težav, ki jih mora premagovati, da sploh opraviči svoje bivanje". Pa si pomagaj, če znaš! Rojenemu špičaku med lokalci pa svetujem, naj se čimprej pridruži kakemu bolj špičastemu klubu, saj bo imel manj težav z opremo, z akcijami, in končno predvsem, z nazori klubskih sotrpinov.

Najbolj spektakularno mesto v podtalnem rovarjenju zavzemajo seveda špičaki, to pa jim bridko zavideajo speleologi, ki večkrat vzdihujejo: "kaj pomaga priti jami do dna, če pa ni znanstveno obdelana. Bolj je važna znanstvena obdelava prvih stotih metrov, kot dva kilometra novih rovdov." Ta pripomba ni od muh. Kdo ima prav? Odgovor je težak. Natančno tako, kot bi hotel odgovoriti na vprašanje: kdo se bolj spozna na svinje: psiholog, ki pol življenja preiskuje inteligenco teh jamarjem tako podobnih bitij ali pa sosedov Tone, ki že od malih nog najbolj ljubi rebrca in krače?

Spet smo pri stari temi: vsak po svoje pesmi poje, vsak krojač ima svoj vatal. Naj se speleologi primerjajo med seboj, špičaki pa med seboj. Treba pa je le pripomniti, da mnogokrat prav speleologi povedo, kje bi bila lahko keka večja jama, ali pa nadaljevanje že znane jame. Lepsa primera sta odkritji novih delov Pološke in Kačne jame. Sicer pa zahaja speleologija v vode, ki so samo posredno še povezane z jamami in lahko devet desetih svojih cijev doseže, ne da bi speleolog le enkrat pokukal v jamo. Pogledajmo samo referente na IV. mednarodnem speleološkem kongresu v Ljubljani, kjer je bilo med Jugoslovani le malo jamarjev, pa še ti so govorili večinoma o temah, ki nimajo nič opraviti z jamami.

Zanimivo je, da med speleologi in lokalci večinoma ne prihaja do trenj. Njihova interesna področja so tako različna, da se samo dopolnjujejo. Pač pa rado zavre na stiku med speleologi in špičaki iz razlogov, ki sem jih že omenil. Zavre pa tudi tedaj, če si kdo do mišlja, da je že velespeleolog, če malo voha po jamah in da je merjenje po jamah in lov na živali po njih že znanost. Temu že zdavnaj ni več tako in kdor tako misli, naj ker zvije svoje vrvi in odpeketa v muzej.

Ubogi slovenski jamar, kaj torej storiti, v tej grozni zmešnjavi navzkrižnega sovraštva in prepire? Pustiti jamarstvo? Bog ne daj! Razmisli malo, kaj hočeš in kaj od tega zmoreš, potem pa si poišči svoj prostor pod karbidko in tam mirno živi, obenem pa dej živeti tudi drugim. In predvsem, uči se pri sosedu in ne podcenjuj svojih sposobnosti!

Primož Jakopin

O KRIŽNI JAMI

Najbrž je malo takih, ki naše najlepše vodne jame vsaj približno ne poznajo. Zanjso ljudje vedeli že v starih časih, izredno pozornost pa je vzbudila, ko so pred kakimi sto leti odkrili, da so si jo nekoč izbrali za prezimovališče tudi jamski medvedje. Bilo jih je veliko, bili so bolj šibkega zdravja, pa tudi časi so bili še hujši od današnjih. Mnogo kosmatincev ni dočakalo pomladi in raziskovalci dunajskega ter še katerega drugega muzeja so z njihovimi okostji napolnili svoje zbirke. Žal še preveč dobro. Med obema vojnema so člani našega društva jama do konca raziskali, dobršrn del pa je bil tudi zelo natančno izmerjen. Tudi po osvoboditvi je društvo posvetilo jami veliko pozornost in dosti truda. Napravljenih je bilo veliko meritev in odkritih nekaj novih nadaljevanj. Tu naj omenimo predvsem prekopevanje pasaže v Drugem taborišču, ki je bilo kljub temu, da ni prineslo epohalnih odkritij, prvi podvig. Zelo perspektivnih vprašenj v jamskem načrtu ni več, tako na obeh začetkih kot na koncu vodnega toka so nepremagljivi podori. Upanje je vzbudil le izredno živahen dihalnik, ki so ga pred nekaj leti odkrili naši člani pri terenskem preiskovanju. Vse kaže, da vodi za končni podor, k še neznanemu delu podzemskega toka proti Cerkniskemu jezeru. Žal tudi tu ni bilo sreče - dihalnik je kljuboval najbolj spektakularnim pirotehničnim akcijam naše minerske sekcije. Kdo ve, morda je že vedel zekaj...

Naše društvo je pred leti dobilo v upravo tudi turizem jame in z njim povezano nujno ureditev. Od jamske infrastrukture je obstajala namreč le 1,2 km dolga dovozna pot do vhoda, precej uničen paviljon pri njem, vhod je bil zaprt z železno rešetko in vratci, za njim pa je vodilo v jama dotrajano improvizirano stopnišče. Leseni čolni za prevoz po notranjih delih jame so bili iz razlogov, ki jih bomo še omenili, v zadnjih vzdihljajih. Očitno je bilo treba za obisk jame usposo-

biti vsaj vhodno stopnišče in narediti nove čolne, dolgoročneje pa. ušpōsbiti dovozno pot za promet z avtobusi. Pri društvu se je naloge lotil Tomaž Planina. Ni se ustrašil naporov in ni odnehal, dokler nam občinski možje v Cerknici niso dodelili nekaj sredstev. Z njimi je organiziral gradnjo betonskega stopnišča ter izdelavo novih čolnov. Obe akciji je izpeljal do konca, potem pa so ga druge obveznosti žal odtegnile od tega tako dobro zastavljenega dela. Po njegovem odhodu so stare težave udarile spet na plan, pa še nove so se pojavile.

Vhod v jamo namreč nikoli ni bil popolnoma zaprt, vedno je obstajal v križih poleg vrat kak "posebni vhod". Ko smo zaprli enega, so bolj ali manj neznane roke hitro polomile ali ukri-vile železne palice na drugem mestu. Vedno je bilo dovolj teh obiskovalcev, ki se jim iz takšnih ali drugačnih razlogov ni ljubilo po ključ od jame v Stari trg pri Ložu. Najbrž je med njimi iskati tudi tiste, ki so puščali čolne kar na bregu prvega jezera, odkoder jih je visoka voda navadno pospremila malo naprej, včasih pa tudi k zadnjemu počitku na skalah ponornih brezen. Da naraščajočega pustošenja kapniškega in drugega okrasja sploh ne omenjamo. Večkratne prošnje za nove dotacije so bile brez uspeha, za nameček pa jo je zagodla še mati narava. To pomlad je na pot do vhoda nagrmadila nekaj deset kubičnih metrov skalovja.

Skratka: gordijski voz, ki ga bo treba presekati. Za učinkovito in trajno rešitev bi bilo treba poiskati gospodarsko organizacijo, ki bi jamo stalno oskrbovala. Nobena vrata namreč ne morejo zaverovati zelo zanimive jame, ki je lahko dostopna in ima vhod na samem. Pojavlja se tudi vprašanje, ali bi bilo smiselno planirati dolgoročni razvoj turizma v jami še naprej glede na sedanji vhod in investirati v njegovo infrastrukturo. Sedanji vhod je namreč, kot že rečeno, povezan z asfaltirano cesto Lož-Bloška polica z 1,2 km dolgim malo boljšim kolovozom, ki ne zmore avtobusov; poleg tega je najslabovitejši del jame, Kalvarija, od sedanjega vhoda močno oddaljena. Običajni turisti si tako lahko ogledajo le manj zanimivi suhi del jame od vhoda do prvega jezera, pot naprej pa je zaradi vodnega toka mogoča

le boljše opremljenim jamarjem.

Točne meritve, opravljene v jami pred vojno, so pokazale, da je konec stranskega Suhega rova, ki pelje naravnost proti Kalvariji, le okrog 40 m oddaljen od roba udorne doline pri opuščnem kamnolomu ob omenjeni cesti Bloška police - Lož. V kamnolomu je večja ploščad, ki je tudi za avtobuse prav primerno parkirišče.

Kazalo bi torej omenjene jamske meritve dopolniti s točno meritvijo terena od vhoda v jamo do kamnoloma in tam na najugodnejšem mestu izvrtati nov, mnogo uporabnejši vhod v jamo. Obenem bi bilo pametno poiskati ustrezno gospodarsko organizacijo, ki bi ta vhod primerno zavarovala (da se ne ponovi žalostna pódoba iz Zelških jam) in usposobila zanimivejši del jame za turistični obisk v skladu z zahtevami po varstvu okolja v jami.

Diplomirala sta naša stera člana Pirnat Josko - Jozl in Verbovšek Renato - Rene. Čestitamo!

Poročil se je Sušteršič France. Ker je žena doma iz Laz pri Planini, kjer se je intenzivno jamarsko udeještoval, lahko pričakujemo oživitve dejavnosti na tem področju, kamor že niče ni več hotel na ekskurzije. Iskreno čestitamo!

Krivic Primožu se je rodil sin, ker smo dogodku primerno proslavili z ustreznim popivanjem.

Izšla je 1. številka III. letnika Biltena Zveze speleologov Jugoslavije (v Postojni). Zanimivo bi bilo vedeti, zakaj je izšla v (zelo čudni) srbohrvaščini.

Modrijan Janez

POROČILO Z OBCNEGA ZBORA DZRJL DNE 28.3.1975

Zbora, na katerem smo kritično pregledali naše delo v preteklem delovnem letu se je udeležilo 25 članov DZRJL in nekaj gostov. Zaradi omejenega prostora bom navedel le nekaj najzanimivejših in najpomembnejših izvlečkov iz poročil.

Članstvo: Stanje članstva se je v zadnjem desetletju le malo spreminjalo, pri čemer pa je značilna fluktuacija, ki je najmočnejša v sekcijah, ki so se nam občasno pridruževale in se kasneje osamosvajale:

leto 1965	112 članov	
1966	128	
1967	128	
1968	127	
1969	129	
1970	128	
1971	126	+ 20
1972	137	
1973	133	
1974	141	
1975	—	

Da imamo zastopane vse generacije slovenskih jamarjev, je dokaz, da je med nami prof. Pavel Kunaver, član našega društva od ustanovitve leta 1910, sedaj star 85 let in tudi mladi s komej dopolnjenim 7. letom.

Delovanje na terenu - ekskurzije: Po podatkih "gospodarje opreme" je bilo 97 samostojnih akcij, od katerih naj navedem le najuspešnejše: Kanin 1974, Pološka jama, Medvedjak, Jama pod Babjim zobom, Jama Pekel, potapljanja v Divjem jezeru, Postojnski jami, Pajserici, izviri Ljubljanske, Tkalci jami...

Omeniti je treba še "Veteransko" akcijo, ki smo jo leta 1974 izvedli v Lipiško jamo pri Sežani, ki se jo je udeležilo cca 45 članov DZRJL in ostalih jamarjev, pa tudi nejamarjev. Udeležili smo se tudi ekskurzije v Bolgarijo in vodili tuje jamarje po našem Krasu.

Na terenu deluje društvo še z delovanjem minerske in biološke sekcije, tehnične komisije, reševalne skupine, s prikazovanjem diapozitivov, na področju sodelovanja pri organiziranju splošnega ljudskega odpora itd.

Ostalo delovanje: Redni torkovi sestanki z mnogimi predavanji in rednimi poročili o tekočih akcijah, vodenje Zveznega katastra in knjižnice, izdajanje "Glasu podzemlja" ...

Finance: V letu 1974 smo imeli 12.774 din. prejemkov in 15.500 din. izdatkov. Stanje blagajne na dan 28.3.1975 je 6.323 din. V tem času smo nakupili le malo raziskovalne opreme, perspektive za izdatnejšo finančno in drugo pomoč pa so mejne.

Na podlagi podanih poročil je stari Upravni odbor dobil rezrešnico. Izvoljen je bil novi Upravni odbor v sledeči sestavi:

France Osole	predsednik
Matjaž Puc	podpredsednik, vodja katastra
Janez Modrijan	podpredsednik, urednik Glasu podzemlja
Bogdan Kovač	tajnik
Jožko Jurečič	blagajnik
Renato Verbovšek	gospodar
Jernej Lindič	referent za članstvo
Tomaž Planina	tehnična komisija
Jurij Kunaver	strokovna komisija
Primož Krivic	knjižničar
Joško Pirnat	reševalna skupina
Boris Pivk	sekcija Wilhelm Putick v Lazah
Peter Dular	sekcija Straža
Primož Jakopin	referent za Križno jamo
Danijel Rojšek	

Predsednik društva se je zahvalil vsem za izkazano zaupanje in za uspešno delo v minulem letu ter zaželel nadaljnjo uspešno rast našega društva ob idealizmu, ki smo ga kot amaterji vložili v svoje delo.

Jurečič Joško

PRVOMAJSKA EKSKURZIJA V RAKITOVEC

Prvič smo prišli na misel, da bi organizirali ekskurzijo v Rakitovec, ki leži v Čičariji tik slovensko - hrvaške meje letos februarja, ko sva z Matjažem čakala na vlak v Kozini in se pogovarjala s stojičevodjo, ki je v Rakitovcu doma.

Ko sva pobrskala po katastru, se je izkazalo, da ni na območju Rakitovca raziskane nobene jame. Dve sta bili samo registrirani po hrvaških podatkih, nista pa raziskani, niti ni znana točna lega. Italijani so raziskali 7 jam, za katere pa večinoma ni bilo podatkov.

Ker je Rakitovec od Ljubljane precej oddaljen, nima smisla hoditi dol za en dan, zato smo sklenili, da organiziramo tridnevno raziskovanje za prvomajske preznike.

Akcija je trajala od 1. do 4. maja. Iz Ljubljane smo odšli ob 5.40 in isti dan raziskali tri jame, naslednji dan smo posvetili Pečini v Radotah, 3. maja smo v dveh ekipah raziskali 4 jame, zadnji dan pa do 11. ure, ko smo odšli, dve jami.

Na akciji ni bilo težav, v glavnem zaradi tega, ker smo imeli vse razpoložljive podatke o jamah, ki so jih raziskali Italijani ter smo približno vedeli, kaj bomo delali. Našli pa smo tudi 6 jam, ki Italijanom niso bile poznane. Se vedno pa je ostalo vsaj 6 jam, ki jih bo potrebno najti in raziskati.

Raziskave so se udeležili : Jurečič Joško, Jurečič Marko, Otorepec Staško, Otorepec Helena, Jakofčič Jure, Pirnat Joško, ter Burger France in Terlep Alenka (dva dni).

Raziskali smo naslednje jame:

P e č i n a v R a d o t a h (VG 298) K.:5420 89 / 5035 13
N.v.590 m D.:402 m,G.:168 m.Bkskurzija 2.5.1975,DZRJL.Odgovorna
Pirnat Jožko,Jurečič Jožko

Vhod v jamo se odpira na položnem pobočju hriba Radote.Jama ima dva vhoda,sledi strm rov,ki pripelje v veliko dvorano,nato pa sledi 300 m dolg, strm rov,v celoti zasigan,proti E.Najmanjše dimenzije rova so 6 x 6 m.Jama je lepo zakapena,tla glavnega rova so od začetka do konca en sam sigest slap,v katerem tičijo v glavnem precej slabo pritrjeni kapniki.Rov se zaključí z dvorano,pretežno pokrito z ilovico.Jama je izredno ekustična. Raziskal jo je Comici(AXXXO)30.12.1923.

P e č i n a P l e s a K.:5420 22 / 5037 12 N.v.760 m
D.11 m,G.:+3 m.Bkskurzija 3.5.1975,DZRJL.Odgovoren Jurečič J.

Vhod se odpira v manjši steni nad Plaso.Precej nizek rov (0,5 do 1 m) se po 10 m zaključí v manjši,lepo zasigani dvoranici. Jama so uporabljali pastirji,da so vanjo v slabem vremenu spravljali ovce.

L e d e n i c a n a r a v n e m K r e s u
K.:5418 30 / 5036 62 N.v.482 m D.:12,5 m,G.:7,5 m.Bkskurzija
4.5.1975,DZRJL.Odgovoren Jurečič Jožko

Žepasta jama,nedaleč od ž.p.Rakitovec.Uporabljali so jo,ko so pod Avstrijo vanjo začasno spravljali led,odtöd tudi ime.

J a m a N E o d B o r i ž o v e j a m e (VG 2560)
K.:5420 61 / 5037,63 N.v.840 m D.:13 m,G.:10 m.Bkskurzija
1.5.1975,DZRJL.Odgovoren Jurečič Jožko

10 m globoko brezno,nestalo ob lepo vidni razpoki.Na dnu je lep stalaktit v majhni sobici in manjši kamin.

R u p a K.:5419.97 / 5036 53 N.v.540 m D.:15 m,G.:10 m.
Bkskurzija 1.5.1975,DZRJL.Odgovoren Jurečič Jožko

10 m globoko brezno,dimentij 2 x 5 m.Domečini ga uporabljajo za odmetavanje smeti,ker leži skoraj v vasi.Dno je velik kup smeti.

J a m a p o d G a b r k o m (VG 1691) K.:5418 77 / 5035
N.v.488 m D.:220 m,G.:114 m.Ekskurzija 3.5.1975,DZRJL.Odgo-
vorna Jurečič Marko,Jakofčič Jure

36 m globoko brezno se preko strmega rovčka prevesi v naslednji
54 m globoko brezno s polico na 26 m.Sledi rov,ki vodi v velik
dvorano,odkoder se rov,ki se cepi,nadaljuje še 50 m.V jami je
velika kotla z vodo.

J a m a v B o r i ž o v i d o l i n i (VG 2561)
K.:5420 19 / 5037 37 N.v.790 m D.:56 m,G.:40 m.Ekskurzija
1.5.1975,DZRJL.Odgovoren Jurečič Jožko

Vhod leži na uravnavi med Kavčičami in Lipnikom in je od da-
leč podoben vrtači.30 m globoko brezno pripelje v strmo,26 m
dolgo dvorano s podočnim dnom,ki pada proti W.Na E strani je
6 m od tal vhod v rov,ki ni preiskan,ker je potrebno preple-
zati previs.

J a m a n a d G o š t o ' d o l i n o K.:5418 12 /
/ 5036 60 N.v.470 m D.:22,5 m,G.:14 m.Ekskurzija 4.5.1975,
DZRJL.Odgovoren Jurečič Jožko

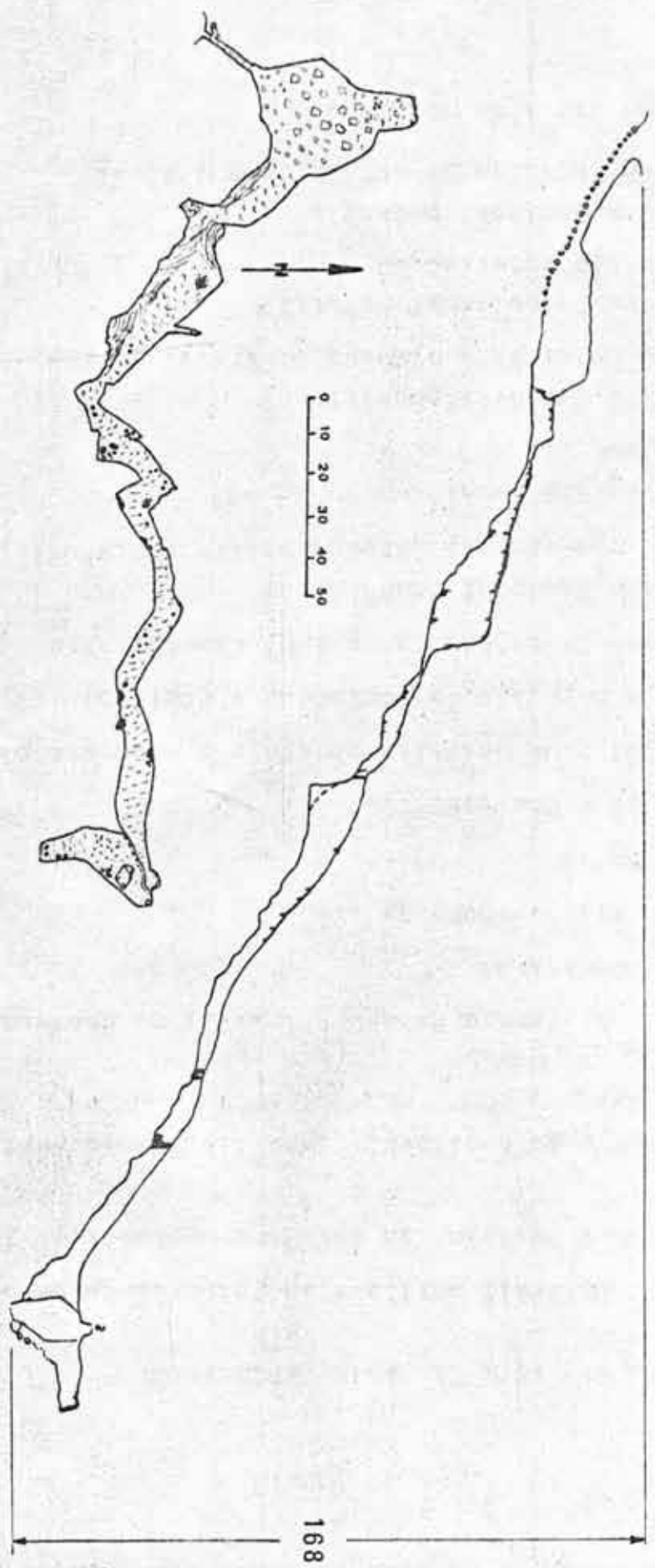
10 m globoko brezno,ki leži na pobočju,privede skozi pasažo
v dvoranico s podornim dnom,ki jo veže z vhodnim breznom še
okno 6 m od tal.Dvoranica privede v naslednjo,lepo zasigano,
kjer se jama zaključí.

P e č i n a v K a v č i č a h K.:5421 09 / 5036 76
N.v.830 m D.:45 m,G.:7 m.Ekskurzija 3.5.1975,DZRJL.Odgo-
vorna Pirnat Jožko,Jurečič Jožko

Vhod v steni pod Kavčičami pripelje v 30 m dolg rov 5 x 7 m,ki
se odsekano nadaljuje z 15 m dolgim,zelo ozkim rovom v meša-
nici ilovice in sige.Stene in strop jame so večinoma iz jam-
skega mleka.Domačini so prepričani,da je jama dolga vsej 2 km
(!),da pa se je podrla stena in preprečila obisk nadaljevanja,
v katerem je voda in ogromne dvorane.

P e č i n a n a d M o h o r i č e v o d o l i n o
K.:5419 37 / 5035 20 N.v.488 m.D.:12 m,G.:10 m.Ekskurzija
3.5.1975,DZRJL.Odgovoren Otorepec Staško

649 PEČINA V RADOTAH

5 m globoko brezno, za katerega ne potrebujemo opreme se nadaljuje v 8 m dolgem rovu, ki se konča z dvoranico 2 x 3 m, delno zsigano.

NEKAJ CVETK IZ NASIH ZAPISNIKOV

V jami sta delovali morilska in fotografska ekipa...

Po katastru v Postojni je tov. Habe ugotovil, da je jama popolnoma nora...

Na ekskurziji so sodelovali Rene, Ile, Mozolec, jest in še tri druge pi_de.

Za kakster
dr. France Habe (..... mu kvoterna!)

Jama je vodoaktivna.

Nadnorska višina vhoda je ...

Jama je "bp".

JK Lula Ceč v Postojni ...

Najstarejši blok Snežnika obdejavajo z vseh strani radioliti...

Za jamo je najbolje, da poprašamo v gostilni ...

Vhod v jamo je majhen le za manj dimenzionirane jamerje ...

Pod rubriko Biološki podatki:

Po stenah smo opezili izredno veliko rudistov ...

Pod rubriko Tip jame:

pobočna jama ...

Pod rubriko Geološki podatki:

Siga v zgornjem delu dvorane odмира...

Pod rubriko Gospodarski podatki:

V jamo mečejo kadavre...

Pod rubriko Biološki podatki:

lovski pes (po njem je dobila jama ime)...

Kapniki so sferične oblike ...

Terlep Alenka

PRVIC V JAMI

Ko nas je osrečeval glas Matjaža s pesmicami o jamarčkih in Puticku, ko je Mare vlekla cigareto je Bogdan obračal volen proti Divači. Medve z Nado sva komaj čakali, da zajadrava v skrynosti teme. Ležek je čistil izmučeno Skodo, ko smo priropotali v Divačo. Poučili so naju, da se zaveden jamar najprej ustavi v gostilni, medve z Nado pa hočeva postati dobri jamarki. Ampak ni bilo nič močnega - samo kofi in osvežitev. Nekateri peopreplešejo celo noč, drugi študirajo, tretji pa so (na pol) poročeni.

Neto smo se odpeljeli proti jami. Matjaž naju je poučil, da se sedaj jamar preobleče. Če dežuje, se preobleče pač v avtu. Z Nado sva se vljudno zagledeli skozi okna vrat, ki se odpirajo samo od zunaj. Potem sta Mare in Bogdan odšla v Kačno jamo, Matjaž pa nama je nazorno pokazal, kar naju je naučil Jozi o karbidovki. Izkazalo se je, da je Matjaž odličen inštruktor. Med izčrpnimi pojasnili, kako se zviija lestvice, kako se dela ta ali oni vozal in še kaj, naju je privezal na vrv. Začelo se je najteževnejše - spuščanje po lestvicah. Roke so se mi tresle, ko sem z nogami iskala prvo prečko. Matjaž me je hrabil: "Postavi dobro nogo, ko trdno stojiš, premakni drugo. Roke naj ti bodo samo za ravnovesje." kakor da bi opazil, da sem poškilila navzdol, me je opozoril: "Ne glej dol." Sprva je šlo rahlo težko, po vnetih krikih od zgoraj: "Daj noge narazen, lojtra naj bo med nogami ..." sem našla ravnovesje in kmalu stopila na rdečo ilovico. Kmalu se je isto ponovilo z Nado, Matjaž pa je bil tik - tak pri ~~me~~. Potem smo se skozi ozko luknjo spustili naprej. Najprej izkušen maček, potem še medve. Ko sem z glavo (ki je bila na srečo zavarovana), dobro pritegnila v skalo, sem spoznala praktično uporabo čelade. Pred mano se je pričel odpirati teman svet, ki sem ga do sedaj poznala v drugačni luči. Z Nado sva prevzeto blodili od kapnike do kapnike in opazovali svetleče gmote, ki so se pojavljali pred nama. Vsak kamen je dobiva

svojo fantastično podobo. Tam je bil starec z brado, tam konj, za ovinkom obris lepe žene. Kamnite stene so se svetile kakor bi bile sestavljene iz samih drobnih kristalčkov. In spet same fantastične oblike, ki jih je ustvarila narava skozi stoletja. Cudežne solzice so kapljale in gradile ta svet naprej. Porodila se je misel - narava, ki je človek še ni umazal s svojo roko. Potem pa sem se nenadoma spotaknila ob razbito ateklenico, opazila odlomljene kapnike...

Ven je šlo laže, Matjaž naju je dobro učil in kmalu smo vsi skupaj sedeli v gostilni. Ob pršutu in kozarčku vina, ki je imel okus po kerbidu smo sklenili, da gremo še v Planinsko jamo. Šli smo, nič po jamarsko. Še najteže je bilo splezati čez ograjo. Luč mi je osvetljevala pot in ko sem se prvič ozrla, je po vodi priplavala medla meglica, skale pa je osvetljevala modrikasta svetloba. Prikazal se je mogočen duh, ki me je pripeljal v Hamletove čase. Ta jama je popolnoma drugačna od Divaške. Pod skalami je bučala voda in vzbujala rezne asociacije. Kmalu je bilo konec varne turistične poti in pred nami se je pojavila skala, na kateri je bilo s sejastimi črkami napisano: Yeti, Miša, Dane... Kjer se osel valja, dlako pusti...

Potem smo se vrečeli. Bogdan je ugasnil luč in nezorno pokazal, kaj se zgodi, če jamar pozabi vžigalico. Z Nado sva se oprijemali Bogdana in lezle ven, kakor sva vedele in znale, dokler se ni izza ovinka prikradla svetloba, ki je postajala vse močnejša.

Tik - tak smo se složno spet odpeljali v Ljubljano in prispeli skoraj čisto srečno domov.

Z Nado pa sva napravili zaključek: če so vsi jamarji DZRJL poleg tega, da so dobri jamarji, še tako iznajdljivi šoferji kot Bogdan, tako dobri pevci in pivci kot Matjaž in če tako dobro kuhajo čaj kot Mare, potem so to sami O.K. fantje.

Ljubo Podpac, Lindič Jernej

SEZNAM CLANOV DRUSTVA ZA RAZISKOVANJE JAM LJUBLJANA - 1974

št.	Priimek, ime	roj.	naslov	član
1	Ajdič Igor	1950	Kristenova 6	1969
2	Andrée Jani	1950	Igriške 3/III	1966
3	Andelić Jurij	1953	Zvezde 1 - Sentvid	1967
4	Aram Tatjana		Gornja Straža 10	1974
5	Avčin Andrej	1944	Valvazorjeva 5/II d	1959
6	Bar Franci	1901	Cesta na Rožnik 8	1927
7	Baraga dr. Andrej	1939	Novo Mesto	1955
8	Barbič Marjan		Gornja Straža 41	1974
9	Bedič Anica	1941	Jesenice, St. Bokala 14	1973
10	Bedič Jože	1923	Jesenice, St. Bokala 14	1973
11	Bletnik Janez	1950	Jane Husa 94	1966
12	Bobič Zivko	1951	Kolezijska 25	1967
13	Bohinec dr. Valter	1898	Titova 23/a	1925
14	Bole dr. Jože	1929	Pod Turnom 5	1956
15	Breziger Andrej	1947	Mariborska 18	1965
16	Brodar dr. Mitja	1921	Jamova 69	1952
17	Brodar dr. Srečko	1893	Tabor	1924
18	Bučar Jelka		Gornji Hrušovec 16	1974
19	Bučar Niko		Gornji Hrušovec 16	1974
20	Budkovič Tomaž	1949	Studentsko naselje	1968
21	Bulog Boris		Povšetova 45	1973
22	Cvetko Igor	1949	Gregorčičeva 13	1968
23	Darovec Nevenka		Gornja Straža 111	1974
24	Levetak Dušan	1953	Rožna dolina - C.XI/5	1974
25	Di Batista Anica	1948	Bohinjčeva 20	1969
26	Di Batista Metod	1948	Bohinjčeva 20	1962
27	Dolšek Franek	1950	Celovška 138/III	1969
28	Drašlar Kazimir	1941	Jesenkova 2	1956
29	Drovenik Božo	1940	Celovška 399	1970
30	Dular Peter		Vavta vas 7	1974
31	Erjavec Anica	1952	Jurčeva 18	1973
32	Fračelj Anton		Ižanska c. 90a	1975
33	Gams dr. Ivan	1923	Ul. Pohorskega batal. 185	1949

34	Germek Žarko		Vožarski pot 10	1975
35	Godek Mojca	1947	Teslova 8	1971
36	Golob Mirko	1949	Društvena 19	1968
37	Gorenc Janez	1948	Celjska 2	1964
38	Gregorač Vid	1949	Šišenska 1/b	1965
39	Habič dr. Peter	1934	Postojna, Titov trg 2	1948
40	Hočevar Andrej		Reber 15	1975
41	Hoenigsfeld Marjana		Pot ilegalcev 17	1975
42	Horvat Marjetica	1950	Resljeva 28	1966
43	Ileršič Janez	1949	Jana Husa 34	1964
44	Jakofčič Jure	1958	Triglevske 19	1970
45	Jakopin Primož	1949	Galjevice 246/e	1966
46	Jakopin Slava	1948	Galjevice 246/e	1969
47	Jeglič Gorab	1959	Ul. M. Mlinar 11	1971
48	Jekler Marko	1958	Svetosavska 16	1970
49	Jereb Aleš	1947	Kidričeva 15/III	1963
50	Jurečič Jože	1949	Gallusovo nabrežje 39	1970
51	Jurečič Marko	1951	Gallusovo nabrežje 39	1972
52	Jurkošek Bogdan	1952	Gornji Rudnik III/5	1969
53	Juvan Marjan	1949	Povšetova 59	1963
54	Juvančič Vojko	1950	Igriška 3	1969
55	Kačič Lavid	1949	Gregorčičeva 19	1967
56	Kanoni Ortomir	1951	Igriška 3/III	1967
57	Kanoni Janez	1949	Igriška 3/III	1966
58	Kermavner Dušan	1946	Spodnje Gameljne 1	1961
59	Kiauta Boštjan	1931	Murnikova 14	1960
60	Klemen Primož		Na peči 33	1975
61	Kopitar Jasna		Dolenjska c. 45 b	1975
62	Korenčan Zvone	1948	Kranj	1964
63	Kos Darko	1952	Idrija, Rožna	1972
64	Koselj Viktor	1941	Devova 5	1959
65	Košir Igor	1946	Aljaževa 16	1962
66	Koveč Bogdan	1953	Jarška B/4	1969
67	Kraker Boža	1950	Strossmeyerjeve 12	1974
68	Kralj Peter	1954	Lj.-Polje, C. XXII/19	1973
69	Krmpotič Igor	1943	Ravbarjeva 10	1973
70	Krašovec Marko	1949	Hrenova 14	1972
71	Krivic Primož	1950	Večna pot 35	1963

72	Križaj Miomir	1943	Trg MDB 3	1959
73	Kulovec Borut		Hruševac 16	1974
74	Kulovec Darko		Gornja Straža 51	1974
75	Kulovec Jakob		Gornja Straža 51	1974
76	Kulovec Mirjan		Vavta vas 79	1974
77	Kunaver Janez	1949	Kamnogoriška 29	1962
78	Kunaver dr. Jurij	1933	Hubadova 16	1949
79	Kunaver Pavel	1889	Domžalska 16	1910
80	Kuščer dr. Dušan	1920	Gotske 9	1937
81	Kuščer dr. Ivan	1918	Koblarjeva 15	1937
82	Kuščer Martina	1928	Koblarjeva 15	1970
83	Kvaternik Stane	1941	Tržaška 65	1968
84	Leben dr. France	1928	Škofja Loka, Vincarje 4	1972
85	Lindič Jernej	1934	Podutiška, C-4	1964
86	Lunder Dragica		Rimske 7	1974
87	Mehorčič Venek	1950	Vojkova 22	1974
88	Mehorčič Vojko	1949	Vojkova 22	1974
89	Marussig Miren	1932	Mencingerjeva 31	1948
90	Matjašič dr. Janez	1921	Filozofske fakultete	1959
91	Merčun Maja	1954	Linhartova 102	1971
92	Mikuž Vasja	1946	Gregorčičeva 9	1969
93	Mišič Miha	1949	Na Jami 3	1969
94	Modrijan Janez	1945	Domžale, Ljubljenska 103	1964
95	Nikolič Andrej		Gornja Straža 10	1974
96	Nikolič Bogdan		Gornja Straža 10	1974
97	Orožen Milan	1946	Staretova 16	1962
98	Osole dr. France	1920	Dolenjska 64	1948
99	Otorepec Staško	1954	Gallusovo nabrežje 39	1972
100	Pavšič Jernej	1944	Cesta v Mestni Log 8	
101	Pečar dr. Janez	1946	Grad en 2	1962
102	Pečar Kristofer	1968	Gallusovo nabrežje 39	1975
103	Pernek Andrej	1952	Vagova 8	1967
104	Petkovšek dr. Zdravko	1931	Janežičeva 3	1962
105	Pirc Vlado	1959	Binspielerjeva 13	1972
106	Pirnat Jože	1950	Celovška 151	1963
107	Pirnat Stane	1942	Celje	1958
108	Plenina Tomaž	1934	Vižmarje, Kozlarjeva 10	1948
109	Podpac Ljubo	1901	Gestrinova 6/III	1928
110	Pogljajen Marija		Vrhovci c. VI/6	1975

111	Praprotnik dr. Anton	1940	Pod topoli 38	1962
112	Praprotnik Nada	1951	Moste 7, Žirovnica	1971
113	Preisinger Davo	1939	Kranj, Jelenčeva 9	1961
114	Pretner Egon	1896	Postojna, Jamska 17	1933
115	Puc Andrej	1944	Ploščad Bratuž Franca 4	1959
116	Puc Matjaž	1946	Aškerčeva 15	1959
117	Radešček Rado	1946	Kosovelova 41	1962
118	Ramor Andrej	1944	Groharjeva 2 c	1959
119	Ramor Jasna	1945	Groharjeva 2 c	
120	Revnikar Dušan	1946	Pražakova 10/I	1964
121	Rebek Rado	1943	Nova Gvineja	1958
122	Richter Marjan	1935	Janežičeva 12	1948
123	Rojšek Danijel	1956	Kržičeva 4	1971
124	Rozman Marijan	1944	Karlovska 32	1962
125	Rudolf Vesne	1945	Ruska 7	1962
126	Rus Angelika	1951	Gregorčičeva 9	1971
127	Sivec Ignac	1947	Dvořakova 12	1969
128	Sket dr. Boris	1936	Cesnikova 6	1952
129	Smerdu Rado	1949	Aškerčeva 26	1969
130	Sojar Aleš	1947	Vošnjakova 10	1971
131	Skedelj Ivan		Hrušovec 9	1974
132	Skulj Nada		Viška 69 A	1975
133	Spacapan Igor	1947	Koseška terasa C-2	1971
134	Stangelj Mojmir	1949	Starotova 23	1971
135	Stefančič dr. Martin	1943	Poklukarjeva B 16/III	1958
136	Stirn dr. Jože	1934	Portorož, Fizine 8	
137	Strukelj Mitja	1948	Argentina	1965
138	Sušteršič France	1945	Laze pri Planini	1963
139	Sušteršič Marička	1947	Ploščad Bratuž Franca 2	1964
140	Tarman dr. Kezimir	1930	Prijateljstva 11	1962
141	Terlep Alenka		Matjanova pot 21	1975
142	Toman Martin	1952	Trg revolucije	1973
143	Traven Matjaž	1944	Fabianjeva	1963
144	Trenz Jure	1949	Dermotova 23	1964
145	Tršek Marjan	1944	Nove Jarše, Kvedrova 3	1964
146	Turk Ivan	1946	Nove Jarše, Lunačkova 4	1969
147	Vadnel dr. Alojz	1910	Ažbetova 4	1964
148	Vakselj Anton		Leskovec 35 (Krško)	1975
149	Velikanje Vladimir	1950	Povšetova 86	1965

150	Velikonja Milan		Titova 26	1974
151	Velkovich France	1934	Hubadova 16	1953
152	Verbič Miran	1954	Celovška 181	1972
153	Verbovšek Renato	1951	Kolarjeva 24	1966
154	Vogrič Marko	1950	Celovška 143	1968
155	Vovk Darja		Gornja Straža 78	1974
156	Vukovič Sašo		Portorož, Kampolin 88 c	1974
157	Wabra Gregor	1950	Jana Huse 33	1968
158	Wilkins G. Adrien	1949	Bristol, Velika Britanija	1973
159	Wraber Tomaž	1950	Pohorskega bataljona 181	1974
160	Zadravec Miha		Gornja Straža 10	1974
161	Zadravec Milan		Gornja Straža 10	1974
162	Zrnez Janez	1946	Dolenjska 176	1962

Vse bralce "Pošesti brezna Wandloch" obveščamo, da bomo nadaljevanje in konec te enkratne srhljivke objavili v naslednji številki zaradi pomanjkanja inspiracije (novega) avtorja.

Po zelo dolgem času smo končno izmerili notranje dele Matjaževih kamer, o katerih je pisal že Proteus leta 1956. Notranji deli jame so dolgi 240 m, potrebno pa bo splezati še en kamin.

GLAS PODZEMLJA izdaja Društvo za raziskovanje jam Ljubljana, Ljubljana, Stari trg 21. Izhaja, kadar je dovolj materiala.
Urednik: Modrijan Janez.

Glas podzemlja, leto 5, številka 2. Junij 1975. Interna publikacija Društva za raziskovanje jam Ljubljana. Številko uredil Jurečič Jožko.